

Inspeksjonsrapport

Dato for inspeksjonen: **09.04.08**

Saksnummer:**2008/856**

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn: Statens vegvesen – Region sør	Virksomhetens org.nr.: 971032081
Adresse: Serviceboks 723, 4808 Arendal	Virksomhetens telefon: 37019801
Navn på andre sentrale aktører: Agder OPS Vegselskap (AOV) CVJ E18 Grimstad – Kristiansand ANS (CJV)	Virksomhetens e-post: Firmapost-sor@vegvesen.no
Kommune/kommunenr.: Arendal kommune/0906	Bransjenr. (NACE-kode): 75.130

Tilstede under kontrollen

Fra virksomheten: Statens vegvesen: Kari Huvestad, AOV: Fredrik Ording, CJV: Diana John og Katarzyna Alfsen	Fra Fylkesmannen: Veronica Skjævestad, Eva Boman
---	---

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert: oppfølging av utslippstillatelsen

Rapportens status

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
- Kontrollen avdekket **4** avvik i forhold til regelverket
- Det er gitt **0** anmerkning

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
- Virksomheten plikter å rette avvikene. Fylkesmannen ber virksomheten om å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 22.05.08

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding innen fristen med bekreftelse på at avvik er rettet, vil Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

Kommentarer til varslet kan sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf krav i *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6. Fylkesmannen forhåndsvarsler med dette at det vil bli fattet vedtak om fastsetting av et gebyr, ihht risikoklasse 3, på **kr 10 500,-** for gjennomføring av kontrollen.

Se vedlagte forskrift; kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.*

Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf § 16 i forvaltningsloven.

Arendal

Sted:

15.04.08

Dato:

Veronica Skjævestad

Fylkesmannen i Aust Agder
(etter fullmakt)

Definisjoner og informasjon

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Tvangsmulkt: Myndighetene har mulighet til å vedta tvangsmulkt for å sikre at ulovlige forhold rettes. En tvangsmulkt kan gis som et engangsbeløp eller være løpende inntil forholdet er rettet.

Bakgrunn for inspeksjonen

Studevann, Kvikksvann og Urdevann

Fylkesmannen ønsket å foreta en inspeksjon av vannene ved fylkesgrensen som er berørt av E18-utbyggingen på bakgrunn av at miljøovervåkingen har vist forhøyede verdier spesielt for partikler den siste tiden. Det har også vært observert at vannene har sett misfargede ut. Vannene i Vest Agder har vært forurenset av partikler de siste ukene og det har blitt dokumentert at entreprenøren ikke har gjennomført tilstrekkelige tiltak for å unngå partikkelforurensning. Vi ønsket derfor å undersøke tilstanden til vannene i Aust Agder (Studevann, Kvikksvann og Urdevann) og hvordan avrenningen fra anleggsarbeidet nær vannene blir håndtert.

Reddal

Ved befaring den 01.04.08 ble det oppdaget olje-lekkasje fra en generator ved ny bro over Reddalskanalen. Fylkesmannen sendte rapport til CJV 02.04.08 og ba om opprydning av oljesølet og at generatoren måtte repareres eller erstattes. Samme dag mottok vi en mail fra CJV om at det ville bli gjennomført tiltak for å rette opp avviket. Under tilsynet 09.04.08 stoppet vi for å sjekke om disse omtalte tiltakene var gjennomført.

Ved befaring 01.04.08 ved Dunevika, ved Reddal, ble det observert misfarget vann innerst i vika. Det har blitt etablert en bratt steinfylling ned mot Dunevika. Bekken som munner ut i Dunevika var misfarget, noe som resulterte i misfarging også i Dunevika. Det var ikke gjort noen tiltak for å prøve å redusere partikkelutslippet fra vegarbeidene. Målinger ved Reddalskanalen (st. 60) fra de siste månedene har til dels vist overskridelser for partikkelkonsentrasjon i forhold til gjeldende tillatelse men partikkelforurensningen i Dunevika så ut til å være relativt lokal og vil sannsynligvis ikke fanges opp av målestasjon 60.

Funnene under inspeksjonen blir presentert under.

STUDEVANN

AVVIK: Ingen avvik

Observasjoner under tilsynet:

Målinger fra bro ved gammel E18 har vist akseptable verdier de siste månedene. Vannet hadde ved inspeksjonen en grågrønn farge som tyder på at det var en del partikler i vannet. Bunn sedimentene ved ny bro var tydelig tilslammet etter gravearbeider. Entreprenøren sa det var brukt siltskjørt i forbindelse med utlegging av midlertidig fylling. Disse var nå fjernet.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen vurderer det slik at tilstanden i Studevann for øyeblikket er tilfredstillende og at det ikke er brudd på kravene i tillatelsen. Vi forventer at det benyttes siltskjørt når fyllingene ved den nye

broen skal fjernes. Siltskjørtene må plasseres slik at gravingen fører til minst mulig partikkelforurensning i Studevann. Siltskjørtene må plasseres ut i forkant av at arbeidene starter.

KVIKKSIVANN

AVVIK: Avvik fra utslippstillatelse av 06.04.06, pkt. 1.2.3 Ansvarsforhold, tvangsmulkt, straff, første avsnitt siste setning: ”Den ansvarlige plikter gjennom internkontroll og andre tiltak å sørge for at virksomheten drives slik at ulemper og skadevirkninger begrenses mest mulig” og pkt. 2.6 Egenkontroll og ansvar.

Observasjoner under tilsynet:

Målinger ved Kvikksivann utløp har vist partikkelkonsentrasjoner som ligger såvidt over grenseverdiene i gjeldende tillatelse. Det jobbes for øyeblikket nord i Kvikksivann (vest for Løheitunnelen). Her har det blitt lagt to bratte fyllinger ned i vannet. I følge CJV ble det ikke lagt ut siltskjørt i forkant av utfyllingene. Det har blitt lagt ut siltskjørt ved den ene fyllingen etter et uhell med en gravemaskin som veltet ned i vannet. Dette siltskjørtet lå fremdeles i vannet når vi var på inspeksjon men det hadde ingen reell funksjon da det ikke hindret partikkelspredning i vannet i særlig grad. Se vedlagte bilder. Vannet var misfarget under inspeksjonen og hadde en grågrønn farge.

Fylkesmannens vurdering:

Påvirkning fra anleggsarbeidet i nord-vestenden i Kvikksivann fanges ikke opp av miljøovervåkingsstasjonen som er i sør-østenden av vannet. Arbeidet med den ene fyllingen er til dels ferdig men det er fremdeles fare for utvasking av partikler når det kommer regn. Vi mener derfor at det må legges ut siltskjørt ved begge fyllingene for å unngå videre spredning av partikler i vannet. Siltskjørtet som er lagt ut ved den ene fyllingen fungerer ikke tilfredsstillende og må utbedres. Fylkesmannen vil poengtere at slike tiltak er viktig å gjennomføre før anleggsarbeidet starter. Det vises bl.a. til utslippstillatelsens pkt. 2.6 *Egenkontroll og ansvar* og pkt. 1.2.3 *Ansvarsforhold, tvangsmulkt, straff* hvor det påpekes at selv om virksomheten har tillatelse til utslipp, under forutsetning av at akseptgrenser overholdes i resipienten, unntar dette ikke for plikten til å gjennomføre tiltak som sørger for at virksomheten drives slik at ulemper og skadevirkninger begrenses mest mulig. Fylkesmannen mener det er rimelig å forvente at enkle og billige tiltak i form av for eksempel siltskjørt skulle blitt lagt ut i forkant av utfyllingene i Kvikksivann

Utfylling ved Kvikksivann (siltskjørt lagt ut i etterkant)

Utfylling ved Kvikksvann – ikke siltgardin

URDEVANN

AVVIK: Brudd på tillatelsens vilkår pkt. 2.1 *Utslipp fra tunneldrift i anleggsfasen.*

Observasjoner under tilsynet:

Innløpsbekk til Urdevann, innløpsbekk til Kvikksvann (vann fra Urdevann) og målinger i selve Urdevann har vist forhøyede partikkelkonsentrasjoner i forhold til konsesjonen. Målinger fra Steinsåstunnelen har den siste tiden vis svært høye partikkelkonsentrasjoner. Under befaringen ble det observert at Urdevann var misfarget med en grålig farge. Årsaken var at tunnelvannet var svært forurensset av partikler. Tunnelutslippet ledes via containere og to sedimentasjonsbasseng før utslipp til Urdevann. Partiklene i tunnelutslippet så ikke ut til å bunnfelle i sedimentasjonsbassengene. CJV forklarte at dette skyldes at det nå ble arbeidet med en type fjell/stein som avgav svært finpartikulært steinstøv. Partiklene ville derfor ikke bunnfelle i bassengene. Vi observerte at det gikk unødig mye vann fra massedeponiet til sedimentasjonsbassengene. Dette kan medfører at det blir for dårlig kapasitet i bassengene. CJV hadde prøvd å øke høyden i grusvollen mellom bassengene, men dette så ikke ut til å hjelpe for å fjerne partikler. Det var satt ut et siltskjørt i Urdevann ved innløpsbekken. Dette fungerte ikke etter hensikten da det ikke rakk ned til bunnen og nærmest lå og fløyt i overflaten. CJV forklarte også at det var satt ut en ekstra container for å øke oppholdstiden for tunnelvannet og dermed få partiklene til å bunnfelle. Bilder fra tunnelvann, sedimentasjonsbasseng og Urdevann ligger vedlagt.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen kan ikke se at noen av de gjennomførte tiltakene for å hindre partikkelutslipp har vært gode nok. Tunnelutslippet har vist ett partikkelinnhold på opptil 1436 mg/kg (STS) i mars. CJV opplyste under befaringen at utslippet nå lå på ca 1000 mg/kg. Utslippstillatelsen har en grenseverdi for STS på 200 mg/kg. Vi oppfatter derfor utslippet som et klart brudd på utslippstillatelsen. Det må gjennomføres tiltak som sørger for at tunnelutslippet reduseres og er i samsvar med tillatelsen. Siltskjørtet ved innløp til Urdevann må utbedres.

Tunnelutslipp

Sedimenteringsbasseng

Innløpsbekk Urdevann

Siltskjørt ved Urdevann

REDDAL – GENERATOR

AVVIK: Brudd mot forurensningslovens § 7, 1. ledd som sier at ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter § 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Observasjoner under tilsynet:

Det har blitt gjennomført tiltak for å bedre situasjonen. Oljeutslippet fra generatoren ble forsøkt samlet opp i et oppsamlingskar. I tillegg var det strødd over noe flis/absorberende middel ved stedet hvor det

tidligere var observert olje på bakken. Tiltaket så ut til å hjelpe noe for å hindre oljeutslipp, men det så fremdeles ut til at olje samlet seg på bakken. Generatoren antas derfor ikke å ha blitt reparert. Se vedlagte bilder.

Fylkesmannens vurdering:

Det må gjennomføres ytterligere tiltak for å hindre oljeutslipp. Alternativt må generatoren erstattes med en ny som har en mer fullstendig forbrenning og som ikke lekker olje. Oljesøl må samles opp og den forurensede massen må leveres til godkjent mottak.

Det vises for øvrig til forurensningslovens § 7, 2. og 4. ledd som bl.a. omhandler den ansvarliges plikt til å sørge for tiltak for å fjerne eller begrense forurensning som er oppstått, samt forurensningsmyndighetens rett til å pålegge tiltak.

Tiltak som er iverksatt

REDDAL – DUNEVICA

AVVIK: Avvik fra utslippstillatelse av 06.04.06, pkt. 1.2.3 Ansvarsforhold, tvangsmulkt, straff, første avsnitt siste setning: ”Den ansvarlige plikter gjennom internkontroll og andre tiltak å sørge for at virksomheten drives slik at ulemper og skadevirkninger begrenses mest mulig” og pkt. 2.6 Egenkontroll og ansvar.

Observasjoner under tilsynet:

Dunevika og bekken som leder til Dunevika var fremdeles misfarget. Det var ikke gjennomført tiltak for å redusere partikkeltilførselen.

Fylkesmannens vurdering:

Vi vurderer tilfellet i Dunevika på samme måte som Kvikksvann og mener at det må gjennomføres tiltak for å unngå unødig partikkelforurensning. Ved Dunevika kan enkle tiltak som for eksempel sedimentasjonsbasseng begrense partikkelutslipp. Fylkesmannen vurderer det derfor slik at det ikke er urimelig å forvente at slike enkle tiltak etableres. Tiltakene må imidlertid for fremtiden etableres i forkant av at anleggsarbeidene starter opp

Innløpsbekk til Dunevika

Dunevika

GENERELLE KOMMENTARER

Det er viktig at det gjennomføres tiltak i forkant av at anleggsarbeidene starter. Når det arbeides nær eller i vann kan det for eksempel legges ut siltskjørt i vannet før masser fylles ut for å hindre at partikler spres unødig i vannet. Siltskjørtene må legges ut av personell som har god kunnskap om dette. Befaringen ved Kviksvann og Urdevann (og også Krogevann i Vest Agder) tyder på dette ikke utføres tilfredstillende. Entreprenøren må ha et internkontrollsystem som fanger opp avvik og som følger opp hvordan iverksatte tiltak fungerer.